

İBRANİLƏRƏ MƏKTUB

GİRİŞ

«İbranilərə Məktub» qarşıdurmalarla üzləşən və imanından dönmək təhlükəsində olan məsihçi imanlılara ünvanlanıb. Məktubun müəllifi onları imanda ruhlandırır və hər şeydən öncə göstərir ki, İsa Məsih Allahın izzətinin təzahürü və onun mahiyyətinin tam surətidir. Bunu etməklə o, üç əsas həqiqəti vurğulayır: İsa Məsih Allahın əbədi Oğludur. O çəkdiyi əzablarla Ataya itaətli olmağı öyrəndi. İsa Məsih Allahın Oğlu olaraq Əhdi-Ətiqin peyğəmbərlərindən, xüsusilə də, Musadan da üstündür. İsa Məsih kahinlərdən üstün olaraq Allah tərəfindən əbədi Kahin elan olunmuşdur. İmanlılar İsa Məsihə iman etmək vasitəsilə günahdan, qorxudan və ölümdən qurtulur. İsa Baş Kahin kimi həqiqi xilas təmin edir.

Məktubun müəllifi İsrail tarixində məşhur adamları nümunə gətirərək oxucuları sadıq qalmağa çağırır. O, oxuculara iztirab və təqiblər zamanı İsaya baxıb dözümlü olmağı tövsiyə edir. Məktub məsləhət və xəbərdarlıqla bitir.

Kitabın məzmunu:

- 1:1-14 Allahın Oğlunun mələklərdən üstünlüyü
- 2:1-18 İmanlılara öyüd-nəsihət
- 3:1–4:13 İsanın Musadan üstünlüyü
- 4:14–7:28 İsa Məsih baş kahinimizdir
- 8:1-13 Məsihin Əhdinin üstünlüyü
- 9:1-22 Yeni Əhdin qurbanı köhnəsindən üstündür
- 9:23–10:39 Son qurban
- 11:1-40 İman qəhrəmanları
- 12:1-29 Allahın ata ürəyi barəsində
- 13:1-25 Öyüd-nəsihətlər

Allahın Oğlu mələklərdən üstündür

1 ¹ Allah qədim zamanlarda dəfələrlə və müxtəlif yollarla əcdadlarımıza peyğəmbərlər vasitəsilə müraciət etmişdi. ² Amma bu axır zamanda O bizə Oğul vasitəsilə müraciət etdi; Onu hər şeyin varisi təyin etmişdi və Onun vasitəsilə kainatı yaratmışdı. ³ Oğul Allahın

izzətinin əksi və mahiyyətinin tam surətidir. O hər şeyi qüdrətli kəlamı ilə saxlayır. O, günahlardan təmizlənməni təmin edəndən sonra ucalarda möhtəşəm Allahın sağında oturdu. ⁴Mələklərdən nə qədər üstün adı irs olaraq aldısa, o qədər onlardan üstün oldu.

^{5a}«Axı Allah mələklərin hansına nə vaxtsa

«Sən Mənim Oğlumsan,

Mən bu gün Sənə Ata oldum»

yaxud

«Mən Ona Ata, O isə Mənə Oğul olacaq»

demişdir? ^{6b}Yenə də Allah İlk Doğulanı dünyaya gətirəndə deyir:

«Allahın bütün mələkləri qoy Onun qarşısında səcdə etsin».

^{7c}Mələklər barəsində isə deyir:

«Öz mələklərini küləklərə,

Öz xidmətçilərini yanar oda döndərir!»

^{8d}«Amma Oğul haqqında bunu deyir:

«Ey Allah, taxtın əbədilik, sonsuzadək qalır,

Sənin şahlıq əsan insaf əsasıdır.

⁹Salehliyi sevib qanunsuzluğa nifrət etmişən.

Ona görə Allah, Sənin Allahın

Sevinc yağı ilə

Yoldaşlarından çox Səni məsh edib».

^{10e}Yenə deyir:

«Ya Rəbb, Sən yerin təməlini əzəldən qurmusan,

Göylər Sənin əllərinin işidir!

¹¹Onlar yox olacaq, amma Sən qalacaqsan,

Hamısı paltar kimi köhnələcək,

¹²Onları geyim kimi bükəcəksən,

Onları paltar kimi dəyişdirəcəksən.

Amma Sən dəyişməzsən,

İllərin tükənməzdir».

^{13f}Lakin Allah mələklərin hansına nə vaxtsa

«Mən düşmənlərini ayaqlarının altına kətil kimi salanadək

Sağında otur»

demişdir? ¹⁴Bütün mələklər xilas irs olaraq alacaq şəxslərə xidmət etmək üçün göndərilən xidmətçi ruhlar deyilmi?

Diqqətli olaq

2 ¹Buna görə də biz eşitdiklərimizə daha da diqqətli olmalıyıq ki, axın bizi aparmasın. ²Çünki mələklər vasitəsilə bəyan edilən

^a 1:5 2Şam. 7:14; 1Saln. 17:13; Zəb. 2:7 ^b 1:6 Zəb. 97:7 ^c 1:7 Zəb. 104:4

^d 1:8-9 Zəb. 45:6-7 ^e 1:10-12 Zəb. 102:25-27 ^f 1:13 Zəb. 110:1

söz qüvvəyə mindi, hər cür təqsir və itaətsizliyə haqlı cəza verildisə, ³bu cür böyük xilasa məhəl qoymasaq, biz necə qurtula bilərik? Bu xilas əvvəlcə Rəbb tərəfindən bildirildi və Onu eşidənlər tərəfindən bizə təsdiq olundu. ⁴Allah da əlamət, xariqələr, müxtəlif möcüzələr və Öz iradəsinə uyğun olaraq payladığı Müqəddəs Ruhun ənamları ilə şəhadət etdi.

⁵Barəsində danışdığımız gələcək dünyanı Allah mələklərə tabe etmədi. ⁶⁸Lakin kimsə bir yerdə belə şəhadət etdi:

«İnsan kimdir ki, onun haqqında düşünürsən?

Bəşər oğlu kimdir ki, onun qayğısını çəkirsən?

⁷Onu mələklərdən az müddət ərzində aşağı tutdun,

İzzət və əzəmət tacını onun başına qoydun.^h

⁸Hər şeyi onun ayağının altına qoyub tabe etdin».

Allah hər şeyi insana tabe etdiyinə görə ona tabe olmamış heç nə qoymadı. Lakin indi biz hər şeyin ona tabe olduğunu hələ görmürük. ⁹Amma Allahın lütfü ilə hər kəsin uğrunda ölmək üçün mələklərdən az müddət ərzində aşağı tutulmuş Şəxsi, yəni İsanı görürük. Çəkdiyi ölüm əzabına görə Onun başına izzət və əzəmət tacı qoyuldu.

¹⁰Hər şey Allah üçün və Allah vasitəsilə mövcuddur. Bir çox övladı izzətə çatdırmaq üçün onların xilasının Banisini əzablar vasitəsilə kamil etməsi Allaha münasib idi. ¹¹Çünki təqdis edən Şəxsin və təqdis olunanların hamısının Atası eynidir. Bu səbəbdən İsa onları qardaş çağırmaqdan utanmayıb deyir:

¹²ⁱ«İsmini qardaşlarıma elan edəcəyəm,

Toplantı arasında Sənə həmd söyləyəcəyəm».

¹³Yenə də deyir:

«Mən Ona güvənəcəyəm»

və yenə

«Budur, Mən və Allahın Mənə verdiyi övladlar».

¹⁴Bu səbəbdən bu övladlar tərkibcə qan və ətdən yarandıqlarına görə İsa Özü də onların insan təbiətinə şərik oldu ki, ölüm üzərində hakimiyyət sahibi olanı, yəni iblisi Öz ölümü vasitəsilə təsirsiz hala gətirsin ¹⁵və ölüm qorxusuna görə ömürləri boyu əsarətdə olanların hamısını azad etsin. ¹⁶Şübhəsiz, O, mələklərə deyil, İbrahim nəslinə yardım edir. ¹⁷Buna görə də O hər cəhətdən qardaşlarına bənzər olmalı idi; belə ki Allaha xidmətində mərhəmətli və sadıq Baş Kahin olub xalqının günahları üçün kəffarə edə bilsin. ¹⁸Çünki Özü sınağa çəkilib əzab çəkdiyi üçün sınağa çəkilənlərə kömək edə bilər.

⁸ 2:6-8 Zəb. 8:4-6 ^h 2:7 Qoydun – bəzi əlyazmalarda *qoydun, Əllərinin işləri üzərində onu hökmdar etdin.* ⁱ 2:12 Zəb. 22:22 ^j 2:13 Yeş. 8:17-18

İsa Musadan üstündür

3 ¹Bu səbəbə görə, ey səmavi çağırışa ortaq olan müqəddəs qardaşlar, əqidəmizin Elçisi və Baş Kahini İsa haqqında düşüncün. ²^kİsa Onu təyin edən Kəsə sadıq qaldı; necə ki Musa da Allahın bütün evində Ona sadıq qaldı. ³Evin bənnası evdən daha çox hörmət qazandığı kimi İsa da Musadan daha böyük izzətə layiq görüldü. ⁴Çünki hər evin bir bənnası var, hər şeyin bənnası isə Allahdır. ⁵Musa gələcəkdə deyiləcək sözlərə şəhadət etmək üçün Allahın bütün evində bir xidmətçi kimi sadıq qaldı. ⁶Amma Məsih Onun evi üzərində Oğul olaraq sadıqdır. Əgər biz cəsarətimizi və fəxr etdiyimiz ümidi qoruyub^l saxlasaq, Onun evi bizim.

İmansızlığa qarşı xəbərdarlıq

⁷^mBuna görə Müqəddəs Ruhun dediyi kimi:

«Bu gün əgər Onun səsini eşitsəniz,

⁸ Qoy ürəkləriniz üsyan vaxtı olduğu kimi, Səhradakı sınaq günündə olduğu kimi inadkar olmasın.

⁹ Orada atalarınız Məni sınaqadılar, Qırx il əməllərimi görərək Məni yoxladılar.

¹⁰ Buna görə o nəsiləndən zəhləm getdi. Dedim: «Onlar həmişə ürəklərində azır, Yollarımı tanımırlar».

¹¹ Buna görə qəzəblənib and içmişəm: «Onlar Mənim rahatlıq diyarıma girməyəcəklər».

¹² Ey qardaşlar, diqqətli olun ki, sizlərdən heç birinizdə var olan Allahdan uzaqlaşan şəx və imansız ürək olmasın. ¹³Amma «bu gün» adlanan hər gün bir-birinizi ürəkləndirin ki, heç biriniz günahın aldadıcılığı ilə inadkar olmasın. ¹⁴Çünki əvvəldən bizdə olan etimadı sonadək möhkəm saxlasaq, Məsihlə ortaq olarıq. ¹⁵ⁿNecə ki deyilmişdir:

«Bu gün əgər Onun səsini eşitsəniz,

Qoy ürəkləriniz üsyan vaxtı olduğu kimi inadkar olmasın».

¹⁶^jBəs eşidib üsyan edənlər kimdir? Musanın başçılığı ilə Misirdən çıxanların hamısı deyilmi? ¹⁷Allah qırx il kimə qəzəblənirdi? Günaha batmış, meyitləri çöldə sərilənlərə deyilmi? ¹⁸Bəs O kimlərə and içdi ki, Onun rahatlıq diyarına girməyəcəklər? Məgər itaət etməyənlərə deyil? ¹⁹Beləliklə, görürük ki, onlar imansızlıqlarına görə oraya girə bilmədilər.

Allahın rahatlıq diyarı

4 ¹Beləliklə, Allahın rahatlıq diyarına girmək vədi hələ də qüvvədə olarkən hər birinizin bundan məhrum olmasından qorxaq. ²Çünki

^k 3:2,5 Say. 12:7 ^l 3:6 *Qoruyub* – bəzi əlyazmalarda *sona qədər möhkəm qoruyub*.

^m 3:7-11 Zəb. 95:7-11 ⁿ 3:15 Zəb. 95:7-8 ^j 3:16-18 Say. 14:1-35

Misirdən çıxanlar kimi biz də Müjdə aldığ. Amma onların eşitdiyi kəlam onlara xeyir gətirmədi, çünki bu kəlama qulaq asanların imanına şərik olmadılar.^{p 3} ^qBiz iman etmişlərsə rahatlıq diyarına girməkdəyik, necə ki Allah demişdir:

«Buna görə qəzəblənib and içmişəm:

«Onlar Mənim rahatlıq diyarıma girməyəcəklər».

Halbuki Onun işləri dünya yaranandan bəri tamamlanmışdır. ⁴Çünki bir yerdə yeddinci gün barəsində belə deyib: «Allah bütün gördüyü işlərdən ayrılıb yeddinci gün istirahət etdi». ⁵Bu barədə yenə deyib: «Onlar Mənim rahatlıq diyarıma girməyəcəklər».

⁶Beləliklə, bəzilərinə o rahatlıq diyarına girmək üçün, şübhəsiz ki, imkan qalır. Lakin Müjdəni əvvəlcədən eşidənlər itaətsizliyə görə ora girə bilmədilər. ⁷Bu səbəbə görə Allah xeyli vaxt keçəndən sonra Davud vasitəsilə «bu gün» deyərək təkrar müəyyən bir gün təyin edir, necə ki əvvəlcə deyilmişdir:

«Bu gün əgər Onun səsini eşitsəniz,

Qoy ürəkləriniz inadkar olmasın».

⁸«Çünki Yeşua onlara rahatlıq diyarı versəydi, Allah bundan sonra başqa bir gün barəsində danışmazdı. ⁹Beləcə Allahın xalqı üçün hələ də bir istirahət qalır. ¹⁰Allah Öz işlərini qurtarıb Şənbə günü istirahət etdiyi kimi Onun rahatlıq diyarına girən də öz işlərini qurtarıb istirahət etdi. ¹¹Buna görə də bu rahatlıq diyarına girməyə çalışaq ki, heç kəs eyni itaətsizlik nümunəsinə əməl edib yıxılmasın.

¹²Allahın kəlamı canlı və təsirlidir, hər ikiəğizli qılıncdan da itidir, canla ruhu, oynaqlarla iliyi bir-birindən ayıraraq keçir, ürəyin fikir və niyyətlərini ayırd edir. ¹³Allahdan gizli heç nə yoxdur. Lakin Onun gözləri qarşısında hər şey çılpəq və açıq-aşkardır. Biz Ona hesabat verəcəyik.

İsa Məsih bizim Baş Kahinimizdir

¹⁴Beləliklə, Allahın Oğlu İsa göylərdən keçən böyük Baş Kahinimiz olduğuna görə əqidəmizi möhkəm tutaq. ¹⁵Çünki bizim Baş Kahinimiz belə deyil ki, zəifliklərimizdə bizim halımıza acıya bilməsin. Əksinə, hər cəhətdən bizim kimi sınağa çəkilmiş, lakin günah etməmişdir. ¹⁶Buna görə də lütfkar Allahın taxtına cəsərlə yaxınlaşaq ki, vaxtında köməyə nail olmaq üçün mərhəmət alıb lütf tapaq.

5 ¹İnsanlar arasından seçilən hər baş kahin günahlardan ötrü təqdim və qurbanlar vermək, Allahla bağlı olan işlərdə insanları təmsil

^p 4:2 Bu kəlama qulaq asanların imanına şərik olmadılar – bəzi əlyazmalarda eşidəndə bu kəlamı imanla qovuşdurmadılar. ^q 4:3 Zəb. 95:11 ^r 4:4 Yar. 2:2 ^s 4:5 Zəb. 95:11
^t 4:7 Zəb. 95:7-8 ^u 4:8 Qanun. 31:7; Yeşua 22:4 ^v 4:10 Yar. 2:2

etmək üçün təyin edilir. ²Cahillərlə və yolunu azmışlarla həlim davranma bilir, çünki özü də zəifliyə məruzdur. ³^wBuna görə o, xalqın günahları üçün olduğu kimi öz günahları üçün də qurbanlar təqdim etməlidir. ⁴^xHeç kəs bu şərəfə öz-özünə nail olmur, ancaq Harun kimi Allah tərəfindən çağırılarda nail olur.

⁵^yEləcə də Məsih də Baş Kahin olmaq üçün Öz-Özünü izzətləndirmədi, Ona

«Sən Mənim Oğlumsan,

Mən bu gün Sənə Ata oldum»

deyən Allah Onu izzətləndirdi. ⁶^zDigər yerdə isə O belə deyir:

«Sən Melkisedeq vəzifəli əbədi bir Kahinsən».

⁷^aMəsih yer üzündə cisimdə olduğu günlərdə Onu ölümdən qurtarmağa qadir olan Allaha böyük fəryad və göz yaşları ilə dua edib yalvardı və möminliyinə görə eşidildi. ⁸O, Oğul olduğu halda çəkdiyi əzablarla itaətli olmağı öyrəndi. ⁹Kamilliyə çatandan sonra Ona itaət edənlərin hamısı üçün əbədi xilas qaynağı oldu ¹⁰və Allah tərəfindən Melkisedeq vəzifəli Baş Kahin təyin edildi.

Kamilliyə doğru irəliləyək

¹¹Bu mövzuda deyiləsi sözüümüz çoxdur, amma bunları izah etmək çətindir. Çünki sizin qulağınız ağır eşidir. ¹²^bSiz artıq müəllim olmalı idiniz; amma kimsənin sizə təkrarən Allahın kəlamının ibtidai təlimlərini öyrətməsinə hələ də möhtacsınız. Siz bərk yeməyə yox, südə möhtac olmusunuz. ¹³Südlə bəslənən hər kəs körpə olduğu üçün salehlik barəsində olan kəlamda təcrübəsizdir. ¹⁴Bərk yemək isə yetkinlər, yəni duyğularını xeyirlə şəri ayırd etməkdən ötrü həssas edənlər üçündür.

6 ¹Bunun üçün Məsih barəsindəki ibtidai təlimi geridə buraxıb kamilliyə doğru irəliləyək. Ölüm gətirən əməllərdən tövbə edib Allaha iman etmənin təməlini, ²vəftizlər, əl qoyub təqdis etmə, övlərin dirilməsi və əbədi məhkəmə haqqındakı təlimin əsasını yenidən qurmayaq. ³Allah izin verərsə, bunlara da əməl edəcəyik.

⁴Bir dəfə nurlanmış, səmavi ənamdan dadmış və Müqəddəs Ruha şərik olmuş, ⁵Allahın xoş kəlamını və gələcək dövrün qüvvələrini dadmış olduqları halda ⁶imandan dönənləri yenidən tövbə edəcək vəziyyətinə gətirmək mümkün deyil. Çünki özləri Allahın Oğlunu yenidən çarmıxa çəkib rüsvay edirlər. ⁷Dəfələrlə üstünə yağan yağışı içən və kimlər üçün işlənsə, onlara faydalı bitkilər yetişdirən torpaq Allahdan xeyir-bərəkət alır. ⁸Tikan və qanqal yetişdirən torpaq isə yararsız və lənətə yaxındır, onun sonu yanmaqdır.

^w 5:3 Lev. 9:7 ^x 5:4 Çıx. 28:1 ^y 5:5 Zəb. 2:7 ^z 5:6 Zəb. 110:4 ^a 5:7 Mat. 26:36-46; Mark 14:32-42; Luka 22:39-46 **b** 5:12-13 1Kor. 3:2

⁹Lakin, ey sevimlilər, biz bu cür danışsaq belə, əminik ki, vəziyyətiniz daha yaxşıdır və xilasa malik olursunuz. ¹⁰Axi Allah ədalətsiz deyil ki, əməlinizi və Onun adı ilə müqəddəslərə əvvəldən və indi də xidmət etməklə göstərdiyiniz məhəbbəti unutsun. ¹¹Ümidin verdiyi tam etimada nail olmaq üçün axıra qədər hər birinizin eyni səyi göstərməyinizi arzulayırıq ki, ¹²siz tənbəl olmayasınız, amma vəd olunan şeyləri iman və səbirlə irs alanlardan nümunə götürəsiniz.

Allahın vədi

¹³Allah İbrahimə vəd verdiyi vaxt adına and içmək üçün Özündən üstün birinin olmadığına görə Öz varlığına and içərək dedi:

¹⁴«Sənə mütləq xeyir-dua verəcəyəm və nəslini çoxaldacağam». ¹⁵Beləliklə, İbrahim səbirlə gözləyərək vədə nail oldu. ¹⁶İnsanlar özlərindən daha üstün olanın adına and içirlər və sözlərini təsdiq edən and hər iddiaya son qoyur. ¹⁷Eləcə də Allah vədin varislərinə iradəsinin dəyişməzliyini daha açıq-aşkar etmək istəyərək Öz vədini andla təsdiqlədi. ¹⁸Belə ki qarşımıza qoyulan ümidə bağlanmaq üçün Allaha sığınan bizlər Allahın bunlarda yalan danışması qeyri-mümkün olduğuna görə iki dəyişilməz şeydə – Onun vəd və andında böyük təsəlliylə malik olaq. ¹⁹«Can lövbərimiz kimi möhkəm və sarsılmaz olan bu ümid məbədin pərdəsinin arxasındakı iç otağa daxil olur. ²⁰İsa ilk olaraq bizim uğrumuzda oraya daxil oldu; O, Melkisedeq vəzifəli əbədi Baş Kahin olmuşdu.

Kahin Melkisedeq

7 ¹Bu Melkisedeq Salem padşahı və Allah-Taalanın kahini idi. Padşahları məğlub edib geri qayıdan İbrahimin pişvazına çıxdı və ona xeyir-dua verdi. ²İbrahim də ona hər şeyin onda bir hissəsini verdi. Melkisedeq ən əvvəl öz adının mənasına görə salehlik padşahıdır, sonra isə Salem padşahı, yəni sülh padşahıdır. ³O, atasız, anasız olub nəsil şəcərəsi yoxdur. Nə günlərinin başlanğıcı, nə də həyatının sonu var. Lakin Allahın Oğluna bənzədilmiş əbədi kahin olaraq qalır.

⁴Baxın bu adam necə böyükdür ki, ulu babamız İbrahim belə, qənimətlərinin onda bir hissəsini ona verdi. ⁵Levi oğullarından kahinlik vəzifəsini alanlar, Qanuna görə xalqdan, yəni İbrahim nəslindən olduqları halda, öz qardaşlarından onda bir hissəni almaq əmrinə malikdirlər. ⁶Amma onların nəslindən olmayan Melkisedeq İbrahimdən onda bir hissəni aldı və vədlərə malik olana xeyir-dua verdi. ⁷Şübhəsiz ki, böyük özündən kiçiyə xeyir-dua verər. ⁸Burada onda bir hissəni

© 6:13-14 Yar. 22:16-17 d 6:19 Lev. 16:1-2 e 6:20 Zəb. 110:4 f 7:1-2 Yar. 14:17-20
g 7:5 Say. 18:21

ölümlü insanlar alır, orada isə yaşadığına dair şəhadətə malik olan bir nəfər alır. ⁹Demək olar ki, onda bir hissəni alan Levi də İbrahim vasitəsilə onda bir hissəni vermişdi. ¹⁰Çünkü Melkisedeq İbrahimin pişvazına çıxanda Levi hələ əcdadının belində idi.

Yeni kahinlik nizamı

¹¹Beləliklə, əgər kamillik Levililərin kahinliyi vasitəsilə əldə edilsəydi – çünki xalq bu kahinliyə əsasən Qanunu alıb – Harun vəzifəli deyil, Melkisedeq vəzifəli başqa bir kahinin təyin edilməsi barədə danışmağa daha nə ehtiyac vardı? ¹²Çünkü kahinlik dəyişildəndə Qanunun da dəyişilməsinə ehtiyac var. ¹³Həqiqətə bu sözlər deyilən Adam başqa bir qəbiləyə mənsubdur və bu qəbilədən heç kəs qurbangahda xidmət etməmişdir. ¹⁴Axı Rəbbimizin Yəhuda qəbiləsindən törəməsi məlumdur. Musa bu qəbilə barəsində kahinlərə aid bir söz deməmişdi. ¹⁵Melkisedeq bənzər başqa bir Kahinin təyin edilməsi bunu daha da aydın göstərir. ¹⁶O, Qanunun cismani kahinlik əmrinə görə deyil, tükənməz həyat qüdrətinə görə Kahin oldu. ¹⁷Çünkü

«Sən Melkisedeq vəzifəli əbədi bir Kahinsən»

deyə şəhadət olunur. ¹⁸Bundan əvvəlki əmr zəif və yararsız olduğuna görə ləğv olunur. ¹⁹Çünkü Qanun heç bir şeyi kamilləşdirməyib. Bunun yerinə bizi Allaha yaxınlaşdıran daha gözəl ümid verilir.

²⁰Bu kahinlik isə andsız olmadı. O biri kahinlər andsız kahin oldu.

²¹Lakin İsa Ona

«Rəbb and içdi, qərarını dəyişməz:

“Sən əbədi/ bir Kahinsən”»

deyə Allah vasitəsilə andla kahin oldu. ²²Buna görə İsa daha yaxşı Əhdin zəmanətçisi oldu.

²³Bununla belə, həmin kahinlərin sayı çox idi, çünki ölüm onların vəzifədə qalmasına mane olurdu. ²⁴Lakin İsa əbədi yaşadığı üçün daimi kahinliyə malikdir. ²⁵Buna görə O Özü vasitəsilə Allaha yaxınlaşanları tam xilas etməyə qadirdir. Çünki O onlar üçün vəsatətçilik etməkdən ötrü həmişə yaşayır.

Yeni Əhdin Baş Kahini

²⁶Həqiqətən, bizə belə bir Baş Kahinin olması münasibdir ki, O, müqəddəs, günahsız, ləkəsiz, günahkarlardan ayrılmış, göylərdən daha ucalara qaldırılmış olsun. ²⁷^kO başqa baş kahinlər kimi əvvəlcə öz günahları, sonra da xalqın günahları üçün hər gün qurban təqdim etmək məcburiyyətində deyil. Çünki Özünü qurban verməklə bunu birdəfəlik

^h 7:17 Zəb. 110:4 ⁱ 7:21 Zəb. 110:4 ^j 7:21 *Əbədi* – bəzi əlyazmalarda *Melkisedeq vəzifəli əbədi*. ^k 7:27 Lev. 9:7

etdi. ²⁸ Qanun zəiflikləri olan insanları baş kahin təyin edir. Lakin Qanundan sonra verilmiş and sözü əbədi olaraq kamilləşdirilmiş Oğulu təyin etdi.

8 ¹ Deyilənlərin əsası isə budur: bizim elə bir Baş Kahinimiz var ki, göylərdəki möhtəşəm Allahın taxtının sağında oturub. ² O, Müqəddəs məkanda və insanın deyil, Rəbbin qurduğu həqiqi çadırda xidmət edir. ³ Hər baş kahin təqdim və qurban gətirmək üçün təyin olunur. Buna görə bizim də Baş Kahinimizin təqdim etmək üçün nəyisə olmalıdır. ⁴ Əgər Özü yer üzündə olsaydı, əsla Kahin olmazdı. Çünki Qanuna əsasən təqdim gətirənlər var. ⁵ ^m Onlar göylərdəkilərin təsviri və kölgəsi olan yerdə ibadət edir, necə ki Musa İbadət çadırını qurmaq üzrə olanda Allah onu xəbərdar etmişdi:

«Dağda sənə göstərilən nümunəyə görə bunların hamısını ehtiyatla düzəlt».

⁶ Amma indi İsa daha yaxşı vədlər üzərində qurulmuş daha yaxşı bir Əhdin Vasiyyətçisi olduğu qədər üstün bir xidmətə nail oldu.

⁷ Əgər ilk Əhd qüsursuz olsaydı, ikinci Əhdə səbəb axtarılmazdı.

⁸ ⁿ Çünki Allah Öz xalqını təqsirkar çıxararaq deyir:

«Rəbb bəyan edir:

«İsrail xalqı və Yəhuda xalqı ilə

Yeni bir Əhd bağlayacağım günlər yaxınlaşır.

⁹ Bu Əhd

Atalarını Misir torpağından çıxartmaq üçün

Əllərindən tutduğum gün

Onlarla bağladığım əhdə bənzəməyəcək.

Çünki onlar əhdimə sadıq qalmadılar,

Mən də onlardan üz döndərdim”

Rəbb belə bəyan edir.

¹⁰ “O günlərdən sonra

İsrail xalqı ilə

Bağlayacağım Əhd belədir”

Rəbb bəyan edir,

“Qanunlarımı onların zəhinlərinə qoyub

Ürəklərinə yazacağam.

Mən onların Allahı,

Onlar da Mənim xalqım olacaq.

¹¹ Bir kəs öz həmvətəninə yaxud qardaşını

«Rəbbi tanı» deyib öyrətməyəcək.

Çünki böyükdən kiçiyə qədər hamı Məni tanıyacaq.

¹² Çünki təqsirlərinə qarşı mərhəmətli olacağam,

¹ 8:1-2 Zəb. 110:1 ^m 8:5 Çıx. 25:40; Həv. 7:44 ⁿ 8:8-12 Yer. 31:31-34

Günahlarını daha yada salmayacağam”».

¹³Allah «Yeni Əhd» deməklə birincisinin köhnə olduğunu göstərir. Köhnələn və yaşa dolansa çox keçmədən yox olur.

Yeni Əhdin qurbanı köhnəsindən üstündür

9 ¹Birinci Əhdin də ibadət barəsindəki qaydaları və dünyəvi Müqəddəs məkanı var idi. ²Bir çadır qurulmuşdu. Müqəddəs yer adlanan ilk bölmədə çıraqdan, masa və təqdis çörəkləri var idi. ³İkinci pərdə arxasında isə Ən Müqəddəs yer adlanan bir bölmə var idi. ⁴Burada qızıl buxur qurbangahı ilə hər tərəfdən qızılla örtülmüş Əhd sandığı var idi. Sandığın içində manna ilə dolu qızıl qab, Harunun tumurcuqlamış əsası və Əhd lövhələri var idi. ⁵Sandığın üzərində isə kəffarə qapağına kölgə salan izzətli keruvlar var idi. Lakin bunlar barəsində indi ətraflı danışa bilmirik.

⁶Bu şeylər belə qurulduqdan sonra kahinlər həmişə çadırın ilk bölməsinə daxil olub ibadət aparırlar. ⁷İkinci bölməsinə isə yalnız baş kahin daxil ola bilər. O da özü üçün və xalqın bilmədən işlətdiyi günahlar üçün orada təqdim etdiyi qurban qanı olmadan o yerə daxil ola bilməz. ⁸Müqəddəs Ruh bununla göstərir ki, çadırın ilk bölməsi durduqca Ən Müqəddəs yerə gedən yol hələ aşkar olmamışdır. ⁹Bu çadır indiki vaxt üçün bir misaldır. Bu səbəbdən ibadət edənin vicdanını kamilləşdirə bilməyən təqdimlər və qurbanlar verilir. ¹⁰Bunlar ancaq yemək, içmək və cürbəcür yuyunma tərzləri ilə, yəni hər şeyin nizama salınacağı vaxtadək qüvvədə olub cismani işlərə məxsus olan qaydalarla əlaqədardır.

¹¹Lakin Məsih indi gələn^u nemətlərin Baş Kahini olaraq gəldi. İnsan əli ilə qurulmayan, yəni bu yaradılışdan olmayan daha böyük və daha mükəmməl çadırdan keçib ¹²və təkəllüflə danaların qanı ilə yox, Öz qanı ilə Ən Müqəddəs yerə birdəfəlik daxil oldu; əbədi satın alınmanı təmin etdi. ¹³Çünki əgər təkəllüflə buğaların qanı və düynin külünün murdar olanların üstünə səpilməsi onları təqdis edib cismən təmizləyirsə, ¹⁴deməli, əbədi Ruh vasitəsilə Özünü qüsursuz olaraq Allaha təqdim etmiş Məsihin qanı var olan Allaha ibadət edə bilməmiş üçün vicdanımızı ölüm gətirən əməllərdən nə qədər çox təmizləyəcək!

¹⁵Buna görə də çağırılmışların vəd edilən əbədi irsi alması üçün Məsih Yeni Əhdin Vəsitiçisidir. Çünki O, Birinci Əhd zamanı etdikləri təqsirlərdən onları satın almaq üçün ölmüşdü. ¹⁶Bir vəsiyyətnamə varsa, vəsiyyət edənin ölümünü sübut etmək lazımdır. ¹⁷Çünki vəsiyyətnamə

j 9:2 Çıx. 25:23-40; 26:1-30; 36:8-34; 37:10-24 p 9:3 Çıx. 26:31,33 q 9:4 Çıx. 16:33; 25:10-16; 30:1-6; 37:25-28; Say. 17:8-10; Qanun. 10:3-5 r 9:5 Çıx. 25:17-22; 37:6-9
s 9:6 Say. 18:2-6 t 9:7 Lev. 16:1-34 u 9:11 *İndi gələn* – bəzi əlyazmalarda *gələcək*.
v 9:12-13 Lev. 16:15-16; Say. 19:9,17-19

yalnız ölümdən sonra qüvvəyə minir. Vəsiyyət edən sağ olanda vəsiyyətnamənin heç bir qüvvəsi yoxdur. ¹⁸Bu səbəbə görə Birinci Əhd də qan axıdılmadan qüvvəyə minmədi. ¹⁹Musa Qanunun hər əmrini bütün xalqın önündə bəyan edəndən sonra su, al rəngli yun və züfa otu ilə dana və təkələrin^x qanını götürüb həm kitabın özünə, həm də bütün xalqın üzərinə səpərək dedi:

²⁰«Budur Allahın sizə əmr etdiyi Əhdin qanı».

²¹Eyni tərzdə çadır və bütün xidmət əşyalarının üzərinə qan səpdi.

²²Demək olar ki, Qanuna görə hər bir şey qanla təmizlənir və qan axıdılmadan bağışlanma olmur.

Son qurban

²³Beləliklə, göylərdəkilərin təsvirlərini bu qurbanlarla, göylərdəkiləri isə bunlardan daha yaxşı qurbanlarla təmizləmək lazım idi. ²⁴Məsih əsl Müqəddəs məkanın nümunəsi olub insan əli ilə qurulan Müqəddəs məkana deyil, göyün özünə daxil oldu ki, indi bizim üçün Allahın hüsurunda zahir olsun. ²⁵Baş kahin hər il özünün olmayan qanla Ən Müqəddəs yerə girər. Amma Məsih Özünü dəfələrlə təqdim etmək üçün göyə girmədi. ²⁶Elə olsaydı, O, dünya yaranandan bəri dəfələrlə əzab çəkməli olardı. İndi isə dövrlərin sonunda, O Özünü qurban verməklə günahı aradan qaldırmaq üçün bir dəfə zühur etdi. ²⁷^aNecə müəyyən edilmişdir ki, insanlar bir dəfə ölüb ondan sonra mühakimə olunsunlar, ²⁸eləcə də Məsih bir çoxlarının günahını Öz üzərinə götürmək üçün bir dəfə təqdim edilmişdir və ikinci dəfə günahın öhdəsindən gəlmək üçün deyil, xilas gətirmək üçün Onu gözləyənlərə zühur edəcək.

10 ¹Qanunda gələcək nemətlərin əsl deyil, kölgəsi var. Buna görə də Qanun ildən-ilə daimi bir surətdə təqdim olunan eyni qurbanlar vasitəsilə Allaha yaxınlaşanları əsla kamil edə bilməz. ²Əks təqdirdə, bu qurbanların təqdim olunmasına son qoyulardı. Çünki ibadət edənlər birdəfəlik təmizləndəndən sonra artıq günahlarına görə vicdan əzabı çəkməzdilər. ³Amma bu qurbanlar vasitəsilə insanlar ildən-ilə günahlarını yadlarına salır. ⁴Çünki buğaların və təkələrin qanı ilə günahları aradan qaldırmaq qeyri-mümkündür.

⁵^bBuna görə Məsih dünyaya gələndə deyir:

«Qurban və təqdim istəmədin,
Amma Mənə bir bədən hazırladın.

⁶Yandırma qurbanı, günah qurbanından xoşun gəlmədi.

⁷O zaman dedim: “Budur, gəlmişəm,
Kitab tumarında Mənim haqqımda yazılıb.

^w 9:19-20 Çıx. 24:6-8 ^x 9:19 Dana və təkələrin – bəzi əlyazmalarda danaların.

^y 9:21 Lev. 8:15 ^z 9:22 Lev. 17:11 ^a 9:27-28 Yeş. 53:12 ^b 10:5-7 Zəb. 40:6-8

Ay Allah, Sənin iradəni yerinə yetirim».

⁸Məsih əvvəl dedi:

«Qurban, təqdim, yandırma qurbanı və günah qurbanı istəmədin, Bunlardan xoşun gəlmədi».

Bunlar hamısı Qanuna görə təqdim olunur. ⁹Sonra dedi: «Budur, gəlmişəm, Sənin iradəni^c yerinə yetirim». Yəni, Məsih ikinci Əhdi qüvvəyə mindirmək üçün birincisini ləğv edir. ¹⁰Bu iradəyə əsasən biz İsa Məsihin bədəninin birdəfəlik təqdim olunmasına görə təqdis olunduq.

¹¹Hər bir kahin hər gün xidmətini icra edərək əsla günahları aradan qaldıra bilməyən eyni qurbanları dəfələrlə təqdim edir. ¹²^dAmma Məsih günahlar üçün yalnız bir qurban təqdim edəndən sonra əbədi olaraq Allahın sağında oturdu. ¹³O vaxtdan bəri O, düşmənlərinin Onun ayaqları altına kətil kimi salınmasını gözləyir. ¹⁴Çünki O yalnız bir təqdim vasitəsilə təqdis olunmaqda olanları həmişəlik kamilləşdirdi.

¹⁵Müqəddəs Ruh da bu haqda bizə şəhadət edir. Çünki əvvəl deyir:

¹⁶^e«O günlərdən sonra

Onlarla bağlayacağım Əhd belədir»

Rəbb bəyan edir,

«Qanunlarımı onların ürəyinə qoyub

Zəhinlərinə yazacağam».

¹⁷Sonra deyir:

«Günahlarını və qanunsuzluqlarını yada salmayacağam».

¹⁸Günahların bağışlanması olanda isə artıq günah üçün təqdim etmə yoxdur.

Nəsihət və xəbərdarlıq

¹⁹Beləliklə, ey qardaşlar, İsanın qanı sayəsində Ən Müqəddəs yerə daxil olmağa cəsarətimiz çatır. ²⁰O bizə pərdədən, yəni Öz cismindən keçən yeni və canlı bir yol açmışdır. ²¹Həm də O, Allahın evi üçün cavabdeh olan böyük bir Kahinimizdir. ²²^fOna görə ürəklərimiz pis vicdandan paklanmış, bədənlerimiz də təmiz su ilə yuyulmuş halda imanının tam etimadı ilə, səmimi qəlblə Allaha yaxınlaşaq. ²³Ümid verən əqidədən möhkəm tutaq, çünki vəd verən Allah sadıqdır. ²⁴Bir-birimizi məhəbbətə və xeyirxah əməllər etmək üçün necə həvəsləndirmək haqqında fikirləşək. ²⁵Bəzi adamların vərdiş etdiyi kimi birgə yığışmağımızı tərk etməyək. Lakin qiyamət gününün^g yaxınlaşdığını gördükcə bir-birimizi daha çox ruhlandırmaq.

^c 10:9 Sənin iradəni – bəzi əlyazmalarda Ay Allah, Sənin iradəni. ^d 10:12-13 Zəb. 110:1

^e 10:16-17 Yer. 31:33-34; İbr. 8:10-12 ^f 10:22 Lev. 8:30; Yez. 36:25 ^g 10:25 Qiyamət günü – hərfi tərcümədə gün.

²⁶^hHəqiqəti dərk edib qəbul edəndən sonra qəsdən günah etməkdə davam etsək, artıq günah üçün qurban qalmır. ²⁷Lakin mühakimənin və Allahın düşmənlərini yandırıb-yaxan şiddətli alovun dəhşətlə gözlənməsi qalır. ²⁸ⁱMusanın Qanununu heç sayan adam iki yaxud üç şahidin sözü ilə rəhm edilmədən öldürülür. ²⁹^jƏgər bir nəfər Allahın Oğlunu tapdalayaraq təqdis edildiyi Əhdin qanını adi bir şey sayıb Allahın lütfkar Ruhunu təhqir edərsə, sizcə bundan nə qədər ağır cəzaya layiq sayılacaq? ³⁰^kÇünki

«Qisas Mənimdir, əvəzini Mən verəcəyəm»

və yenə də

«Rəbb Öz xalqını mühakimə edəcək»

deyəni tanıyıırıq. ³¹Var olan Allahın əlinə düşmək dəhşətdir!

³²Siz əvvəlki günləri xatırlayın. O vaxt Allahın nuru üzərinizə saçandan sonra əzablı, böyük mübarizəyə tab gətirdiniz. ³³Bəzən təhqir və əziyyətlərə uğrayıb tamaşaya qoyulduunuz, bəzənsə eyni rəftara məruz qalanların dərdinə şərik oldunuz. ³⁴Həm də siz məhbusların çəkdiyi əzablara şərik oldunuz, özünüzdən daha yaxşı və daimi malınız olduğunu bilərək əmlakınızın talan edilməsini sevinclə qəbul etdiniz. ³⁵Buna görə cəsarətinizi itirməyin, bu cəsarətə görə mükafatınız böyükdür. ³⁶Çünki Allahın iradəsini yerinə yetirib vəd olunan şeyi almaq üçün sizin tab gətirməyə ehtiyacınız var. ³⁷^lÇünki

«Bir az müddətdən sonra

Gələn gələcək, gecikməyəcək.

³⁸Amma saleh adamım imanla yaşayacaq.

Əgər geri çəkilsə, ondan razı qalmayacağam».

³⁹Bizsə geri çəkilib həlak olanlardan deyilik; iman edib canlarının xilasına nail olanlardanıq.

İman qəhrəmanları

11 ¹İman ümid edilənlərə etibar etmək, görünməyən şeylərə əmin olmaqdır. ²Əcdadlarımız imanları üçün müsbət şəhadət aldılar.

³^mİman vasitəsilə dərk edirik ki, kainat Allahın kəlamı ilə yarandı, beləcə də görünən şeylər görünməyənlərdən törədi.

⁴ⁿİman vasitəsilə Həbil Allaha Qabildən daha yaxşı bir qurban təqdim etdi. Bunun vasitəsilə saleh olduğu təsdiq edildi, çünki Allah onun təqdimləri barədə şəhadət etdi. Həbil ölmüş olduğu halda iman vasitəsilə hələ də danışır.

^h 10:26-27 Yeş. 26:11 ⁱ 10:28 Qanun. 17:6; 19:15 ^j 10:29 Çıx. 24:8

^k 10:30 Qanun. 32:35-36; Rom. 12:19 ^l 10:37-38 Hab. 2:3-4; Rom. 1:17; Qal. 3:11

^m 11:3 Yar. 1:1; Zəb. 33:6,9; Yəh. 1:3 ⁿ 11:4 Yar. 4:3-10

^{5j}Xanok ölümü görməsin deyə iman vasitəsilə dünyadan götürüldü. Onu tapa bilmədilər, çünki Allah onu dünyadan götürmüşdü. Götürülməzdən əvvəl o, şəhadət almışdı ki, Allahı razı salıb. ⁶İman olmadan Allahı razı salmaq qeyri-mümkündür. Çünki Allaha yaxınlaşan şəxs inanmalıdır ki, O var və Onu axtaranlara mükafat verir.

^{7p}Nuh hələ gözə görünməyən şeylər barəsində edilən xəbərdarlığa iman vasitəsilə ciddi yanaşaraq öz ev əhlinin xilasını üçün gəmi düzəltdi. O, iman vasitəsilə dünyanı məhkum etdi və imana görə olan salehliyi irs olaraq aldı.

^{8q}İbrahim çağırılarda iman vasitəsilə itaətli olub irs alacağı torpağa getdi. O hara getdiyini bilməyərək yola çıxdı. ^{9r}İman vasitəsilə vəd edilmiş ölkədə bir qərib kimi məskunlaşdı. O eyni vədin həmvarisləri olan İshaq və Yaqubla birlikdə çadırlarda yaşadı. ¹⁰Çünki İbrahim memarı və banisi Allah olan bünövrəli şəhəri gözləyirdi. ^{11s}Sara özü sonsuz və yaşı ötmüş olduğu halda iman vasitəsilə nəsil yaratmaq üçün güc aldı, çünki vəd Edəni sadıq saydı. ^{12t}Buna görə də bir kişidən, artıq ölüdən fərqlənməyən birindən sayca göydəki ulduzlar qədər, dəniz kənarındakı qum kimi saysız-hesabsız nəsil törədi.

^{13u}Bunların hamısı imanlı olaraq öldü. Vəd edilən şeylərə nail olmadılar, amma bunları uzaqdan görüb salamladılar və özlərinin yer üzündə yad və qərib olduqlarını iqrar etdilər. ¹⁴Axi belə sözləri deyənlər bir vətən axtardıklarını göstərilər. ¹⁵Əgər onlar çıxdıqları ölkə barəsində düşünsəydilər, qayıtmağa imkanları olardı. ¹⁶Amma əslində onlar daha yaxşı bir ölkəni, yəni səmavi vətəni arzu edirdilər. Buna görə Allah Özünü onların Allahı adlandırmaqdan utanmır, çünki O onlar üçün şəhər hazırlamışdır.

^{17v}İbrahim sınağa çəkildiyi vaxt iman vasitəsilə İshaqı qurban olaraq təqdim etdi. Vədlərə nail olmuş İbrahim bircə oğlunu qurban vermək niyyətində idi. ^{18w}Halbuki ona «İshaqdan törəyənlər sənə nəslin adlanacaq» deyilmişdi. ¹⁹O, Allahı onu ölümlər arasından diriltməyə qadir saydı. Buna görə də məcazi mənada İshaqı ölümdən geri aldı.

^{20x}İman vasitəsilə İshaq gələcək hadisələrlə əlaqədar Yaquba və Esava xeyir-dua verdi.

^{21y}Yaqub ölərkən Yusifin hər iki oğluna iman vasitəsilə xeyir-dua verdi və öz dəyənəyinin başına söykənilər Allaha səcdə etdi.

^{22z}Yusif də ölərkən İsrail övladlarının Misirdən çıxacaqları haqqında iman vasitəsilə söz söyləyərək öz sümükləri barəsində əmr verdi.

j 11:5 Yar. 5:21-24 p 11:7 Yar. 6:13-22 q 11:8 Yar. 12:1-5 r 11:9 Yar. 35:27

s 11:11 Yar. 18:11-14; 21:2 t 11:12 Yar. 15:5; 22:17; 32:12 u 11:13 Yar. 23:4;

15aln. 29:15; Zəb. 39:12 v 11:17 Yar. 22:1-14 w 11:18 Yar. 21:12; Rom. 9:7

x 11:20 Yar. 27:27-29,39-40 y 11:21 Yar. 47:31-48:1-20 z 11:22 Yar. 50:24-25; Çıx. 13:19

^{23a}Musa doğulanda anası və atası iman vasitəsilə onu üç ay gizlətdilər. Çünki onlar uşağın gözəl olduğunu görüb padşahın fərmanından qorxmədilər.

^{24b}Musa böyüyəndən sonra firon qızının oğlu adlanmaqdan iman vasitəsilə imtina etdi. ²⁵Günahdan müvəqqəti zövq almaqdasansa Allahın xalqı ilə birlikdə əzab çəkməyi üstün tutdu. ²⁶Məsih naminə çəkdiyi təhqiri Misir xəzinələrindən daha böyük var-dövlət saydı, çünki gözünü alacağı mükafata dikmişdi. ^{27c}İman vasitəsilə padşahın qəzəbindən qorxmayıb Misirdən çıxdı, çünki o, gözə Görünməyəni sanki görmüş kimi möhkəm dayandı. ^{28d}İman vasitəsilə Musa Pasxa qurbanının kəsilməsini və onun qanının çilənməsini həyata keçirdi ki, ilk doğulanları öldürən məhvedici mələk İsraililərə toxunmasın.

^{29e}İman vasitəsilə İsraililər Qırmızı dənizi qurudan keçən kimi keçdilər. Misirlilər də bunu etməyə cəhd etdilər, amma boğuldular. ^{30f}İman vasitəsilə İsraililər yeddi gün Yerixonun ətrafında gəzdikdən sonra onun divarları yıxıldı. ³¹İman vasitəsilə fahişə Raxav casusları dostcasına qarşıladığı üçün itaətli olmayanlarla birgə həlak olmadı.

^{32g}Daha nə deyə bilərəm? Gideon, Baraq, Şimşon, İftah, Davud, Şamuel və başqa peyğəmbərlər barəsində danışsam, vaxtım çatmaz. ^{33h}İman vasitəsilə onlar padşahlıqları məğlub etdilər, ədaləti icra etdilər, vədlərə nail oldular, aslanların ağızlarını bağladılar, ³⁴ⁱşiddətli alovu söndürdülər, qılıncın ağzından qaçdılar, zəiflikdən qüvvətləndilər, döyüşdə güclü oldular, yadellilərin ordularını qovdular. ^{35j}Qadınlar öz ölümlərini dirilmiş geri aldılar. Bəziləri işgəncə çəkəndə qurtulmaqdan imtina etdilər ki, dirilib daha yaxşı həyata nail olsunlar; ^{36k}digərləri də təhqir olunub döyüldülər, habelə zəncirlərə və həbslərə məruz qaldılar; ^{37l}onlar daşqalaq edildilər, mişarlanıb bölündülər,^m qılıncdan keçirilib öldürüldülər. Bəziləri isə qoyun dərisinə və keçə göynəyə bürünərək gəzib-dolaşdılar, yoxsulluğa, əzab-əziyyətə məruz qaldılar. ³⁸Dünya onlara layiq deyildi. Onlar səhralarda, dağlarda, mağaralarda və yeraltı oyuqlarda dolaşib gəzdilər.

³⁹Onların hamısı iman vasitəsilə müsbət şəhadət aldı, amma vəd edilənə nail olmadı. ⁴⁰Çünki Allah bizim üçün daha yaxşı şey hazırlamışdır ki, onlar bizsiz kamilliyə çatmasın.

Allah tərbiyə verən Atadır

12 ¹Buna görə bu qədər böyük şahidlər buludu ilə əhatə olunduğumuz üçün biz hər bir yükü və bizi asanlıqla çaşdıran

^a 11:23 Çıx. 1:22; 2:2 ^b 11:24 Çıx. 2:10-12 ^c 11:27 Çıx. 2:15 ^d 11:28 Çıx. 12:21-30

^e 11:29 Çıx. 14:21-31 ^f 11:30-31 Yeşua 2:1-21; 6:12-25 ^g 11:32 Hak. 4:6-5:31;

6:11-8:32; 11:1-12:7; 13:2-16:31; 1Şam. 1:1-28:3; 16:11; 1Pad. 2:11 ^h 11:33 Dan. 6:1-27

ⁱ 11:34 Dan. 3:1-30 ^j 11:35 1Pad. 17:17-24; 2Pad. 4:25-37 ^k 11:36 1Pad. 22:26-27;

2Saln. 18:25-26; Yer. 20:2; 37:15; 38:6 ^l 11:37 2Saln. 24:21 ^m 11:37 Bölündülər – bəzi əlyazmalarda *bölündülər, sınağa çəkildilər*.

günahı tərək edib qarşımızdakı yarışda dözümlə qaçaq. ²Gözümüzü imanımızın Banisi və Kamilləşdiricisi olan İsayə dikək. O, qarşısına qoyulan sevincə görə rüsəyçılığı heç sayıb çarmıxa çəkilməyə tab gətirdi və Allahın taxtının sağında oturdu. ³Günahkarlardan Ona qarşı olan bu qədər düşmənçiliyə dözən Şəxs barəsində düşünün ki, yorulub ruhdan düşməyəsiz.

⁴Günahə qarşı etdiyiniz mübarizədə hələ qan töküləcək qədər möhkəm durmamısınız. ⁵"Sizə oğul deyib verilən bu nəsihəti unutdunuz:

«Oğlum, Rəbbin verdiyi tərbiyəyə xor baxma,
Onun məzəmmətindən ruhdan düşmə.

⁶Çünkü Rəbb sevdini tərbiyələndirər,
Qəbul etdiyi hər oğulu döyər».

⁷Tərbiyəyə tab gətirin. Allah sizinlə övladları kimi rəftar edir. Elə bir oğul varmı atası onu tərbiyələndirməsin? ⁸Hər kəs üçün ümumi olan tərbiyədən məhrum olsanız, deməli, siz oğul yox, qeyri-qanuni övladsınız. ⁹Həm də əgər bizi tərbiyələndirən cismani atalarımıza hörmət ediriksə, ruhani Ataya daha çox tabe olaraq yaşamağı deyilikmi? ¹⁰Atalarımız bizi qısa bir müddətə öz dərk etdikləri kimi tərbiyələndirdilər. Amma Allah Onun müqəddəsliyinə ortaq olaq deyər bizi xeyrimiz üçün tərbiyələndirir. ¹¹Hər tərbiyə isə indiki vaxt sevinc deyil, kədər verən bir şey kimi görünür, amma sonradan bu yolda yetişdirilənlərə salehliyin dinclik səmərəsini hasil edir.

¹²^jBuna görə yorğun əllərinizi qaldırın və zəiflənməmiş dizlərinizi gücləndirin. ¹³Ayaqlarınız üçün düz yollar seçin ki, axsaq bədən üzvləriniz yerindən çıxmasın, əksinə sağalsın.

Allahın lütfünü rədd etməyin

¹⁴Hamı ilə birlikdə sülh içində yaşamağa və müqəddəs olmağa can atın, çünki müqəddəsliyə nail olmadan heç kim Rəbbi görməyəcək. ¹⁵^pDiqqət edin ki, heç kim Allahın lütfündən məhrum olmasın, aranızda bir acı kök böyüyüb əziyyət verməsin və bununla bir çoxlarını murdar etməsin. ¹⁶^qQoy heç kim əxlaqsız və yaxud Esav kimi allahsız olmasın. O, bir qab xörəyə görə öz ilk oğulluq haqqını satdı. ¹⁷^rBilirsiniz ki, bundan sonra da o, xeyir-duanı irs olaraq almaq istəyirdi, lakin rədd olundu. Xeyir-duanı göz yaşları ilə axtardısı da, atasının fikrini dəyişməyə qadir olmadı.

¹⁸^sSiz toxunula bilən, odla yanan bir şeyə,^t qaranlığa, zülmətə, qasırğaya, ¹⁹şeypur gurultusuna və kəlam söyləyən səsə yaxınlaşmadınız;

ⁿ 12:5-6 Əyy. 5:17; Sül. 3:11-12; Vəhy 3:19 ^j 12:12-13 Sül. 4:26; Yeş. 35:3

^p 12:15 Qanun. 29:18 ^q 12:16 Yar. 25:29-34 ^r 12:17 Yar. 27:30-40

^s 12:18-19 Çix. 19:16-22; 20:18-21; Qanun. 4:11-12; 5:22-27 ^t 12:18 Bir şeyə – bəzi əlyazmalarda *dağa*.

o səsi eşidənlər onlara daha bir söz deyilməsin deyə yalvardılar. ²⁰«Çünkü «əgər dağa bir heyvan belə, toxunsa, o, daşqalaq edilsin» əmrinə tab gətirə bilməzdilər. ²¹Bu mənzərə o qədər qorxunc idi ki, Musa «mən qorxu və lərzə içindəyəm» dedi. ²²«Lakin siz Sion dağına, var olan Allahın şəhərinə – səmavi Yerusəlimə, saysız-hesabsız mələklərə, ²³göylərdə adları qeyd edilmiş ilk doğulanların ümumi məclisinə və cəmiyyətinə, hamının Hakimi olan Allaha, kamala çatmış salehlərin ruhlarına, ²⁴Yeni Əhdin Vəsitiçisi olan İsayə və Habilin qanından daha üstün söz deyən səpilmiş qana yaxınlaşdınız.

²⁵Bunu Deyəni rədd etməyəsınız deyə diqqətli olun. Çünki əgər yer üzündə xəbərdarlıq edəni rədd edənlər cəzadan qaça bilmədilərsə, biz göylərdən xəbərdarlıq Edəndən üz döndərsək, cəzadan qaça bilməyəcəyimiz daha çox yəqindir. ²⁶O vaxt Onun səsi yeri sarsıtdı. Amma indi

«Mən bir dəfə də yalnız yeri yox, göyü də lərzəyə gətirəcəyəm» deyə vəd etmişdir. ²⁷«Bir dəfə də» sözü bunu göstərir: sarsıla bilən, yəni yaradılmış şeylər aradan qaldırılacaq ki, sarsıla bilməyənlər daim var olsunlar. ²⁸Buna görə sarsılmaz Padşahlığa nail olduğumuz üçün minnətdar olaq; belə ki möminlik və ehtiramla Allaha məqbul tərzdə Ona ibadət edək. ²⁹«Çünkü Allahımız yandırır-yaxan alovdur.

Öyüd-nəsihətlər

13 ¹Aranızda daimi qardaşlıq sevgisi olsun. ²«Qonaqpərvər olmağı da unutmayın, çünki belə davranan bəziləri bilmədən mələklərə qonaqpərvərlik göstərmişlər. ³Özünüzü həbsdə olanların yerinə qoyaraq onları yada salın. Əzab-əziyyət içində olanları da elə xatırlayın ki, sanki özünüzlə onlarla birgə əzab-əziyyət çəkirsiniz. ⁴Qoy hər kəs nikaha hörmətlə yanaşsın. Qoy ər-arvad yatağı murdarlanmasın. Çünki Allah əxlaqsızları və zinakarları mühakimə edəcək. ⁵^bHəyatınız pulpərəstlikdən azad olsun, nəyiniz varsa, ona qane olun. Çünki Allah Özü demişdir: «Səni heç vaxt atmaram, səni heç vaxt tərk etmərəm». ⁶Buna görə biz arxayınlıqla deyirik:

«Rəbb mənə yardım edəndir, heç qorxmaram.

İnsan mənə nə edə bilər?»

⁷Allahın kəlamını sizə danışan rəhbərlərinizi yada salın. Onların həyat tərzinin nəticəsinə baxıb imanlarını nümunə olaraq götürün. ⁸İsa Məsih dünən, bu gün və əbədi olaraq eynidir. ⁹Müxtəlif və yad təlimlərlə yoldan azmayın, çünki ürək yeməklərlə deyil, Allahın lütfü ilə

^u 12:20 Çıx. 19:12-13 ^v 12:21 Qanun. 9:19 ^w 12:22-24 Yar. 4:10 ^x 12:25 Çıx. 20:22

^y 12:26 Haq. 2:6 ^z 12:29 Qanun. 4:24; 9:3 ^a 13:2 Yar. 18:1-8; 19:1-3

^b 13:5 Qanun. 31:6,8; Yeşua 1:5 ^c 13:6 Zəb. 118:6

qüvvətlənsə, yaxşıdır. Bu cür yemək qaydalarına riayət edənlər bir xeyir görmədilər. ¹⁰ Bizim bir qurbangahımız var ki, ibadət çadırında xidmət edənlərin ondan yeməyə icazəsi yoxdur. ¹¹ ^d Çünki baş kahin günah qurbanı olan heyvanların qanını Müqəddəs yerə gətirir, cəsədləri isə düşərgənin kənarında yandırılır. ¹² Bunun kimi İsa da Öz qanı ilə xalqı təqdis etmək üçün şəhər darvazasının kənarında əzab çəkdi. ¹³ Buna görə Onun gördüyü təhqiri daşıyaraq düşərgənin kənarına çıxıb Onun yanına gedək. ¹⁴ Çünki burada daimi şəhərimiz yoxdur, amma biz gələcək şəhəri axtarıq. ¹⁵ Onda İsa vasitəsilə həmişə Allaha həmd qurbanını, yəni Onun adını iqrar edənlərin dilinin bəhrəsi olan sözləri təqdim edək. ¹⁶ Xeyirxahlıq etməyi və varınızı başqaları ilə bölüşməyi unutmayın, çünki Allah bu cür qurbanlardan razı qalır.

¹⁷ Öz rəhbərlərinizə itaətli olun və onlara tabe olun. Axı onlar hər vaxt həyatınız üçün qayğı çəkir, çünki hesabat verəcəklər. Qoy onlar bunu sevinclə etsinlər, ah-zarla etməsinlər, çünki bu sizə fayda verməz.

¹⁸ Bizim üçün dua edin. Biz əminik ki, vicdanımız təmizdir və hər cəhətcə yaxşı həyat tərzini sürməyə can atırıq. ¹⁹ Yanınıza tez qayıtmağım üçün dua etməyinizi xüsusilə xahiş edirəm.

²⁰ Sülh qaynağı olan Allah – qoyunların böyük Çobanı olan Rəbbimiz İsanı əbədi Əhdin qanı ilə ölümlər arasından dirildən Allah ²¹ sizi hər cür yaxşı şeylə təmin etsin ki, İsa Məsih vasitəsilə Özünə xoş olanı bizdə icra etsin və siz Onun iradəsini həyata keçirəsiniz. İsa Məsih əbədi izzət olsun! Amin.

²² Qardaşlar, sizdən xahiş edirəm, bu öyüd-nəsihət sözünü dözümlə qəbul edin, çünki sizə qısaca yazdım. ²³ Xəbəriniz olsun ki, qardaşımız Timotey azadlığa buraxılmışdır. Əgər tezliklə yanıma gələrsə, onunla birlikdə sizi görəcəyəm.

²⁴ Bütün rəhbərlərinizi və müqəddəslərin hamısını salamlayın. İtaliyadan olanlar sizə salam göndərirlər.

²⁵ Hamınıza lütf olsun!

^d 13:11 Lev. 16:27 ^e 13:21 *Bizdə* – bəzi əlyazmalarda *sizdə*.